

Nr 49.

Ankom till riksdagens kansli den 20 maj 1938 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om tillägg till förordningen den 10 juni 1932 (nr 200) angående utsträckt tillämpning av vissa bestämmelser i § 13 av ordningsstadgan för rikets städer den 24 mars 1868 (nr 22) m. m. dels ock i ämnet väckt motion.

Genom en den 25 februari 1938 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 169, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden, föreslagit riksdagen att antaga ett vid propositionen fogat, här nedan intaget förslag till förordning om tillägg till förordningen den 10 juni 1932 (nr 200) angående utsträckt tillämpning av vissa bestämmelser i § 13 av ordningsstadgan för rikets städer den 24 mars 1868 (nr 22) m. m.

I samband med propositionen har utskottet till behandling förehåft en inom andra kammaren av herr *Lindahl* m. fl. väckt motion, nr 386, i vilken föreslagits, att det i propositionen anförda tillägget att »Såsom tillställning, till vilken allmänheten har tillträde, skall icke anses tillställning, som anordnas inomhus av politiskt parti eller till dylikt parti ansluten förening, därest medlemskap i partiet utgör förutsättning för tillträde» må utsträckas att omfatta samma slag av tillställningar utomhus där förutsättning för effektiv publikkontroll föreligger.

I fråga om de skäl som ligga till grund för det genom propositionen framlagda förslaget samt till det i motionen framförda yrkandet får utskottet, i den mån redogörelse därför ej lämnas här nedan, hänvisa till propositionen och motionen.

Gällande bestämmelser.

I § 13 första stycket ordningsstadgan för rikets städer den 24 mars 1868 föreskrives, bland annat:

Var och en, som vill i stad eller å dess område giva offentlig föreställning, såsom skådespel, lindansning, konstridning, förevisa djur, konststykke eller annat dylikt, hålla konsert eller eljest utföra musik, anställa maskerad, bal, lekstuga eller andra nöjen, hålla allmänt föredrag, som ej är att hänföra till andaktsövning eller föreläsning vid läroanstalt, hålla allmänt sammanträde eller göra andra tillställningar av vad beskaffenhet som helst, vilka genom allmän tidning, anslag eller annorledes kungöras, eller vartill inträdeskort försäljas eller avgift på ett eller annat sätt från allmänheten fordras, begäres eller mottages, eller till vilka allmänheten eljest har tillträde, skall därom göra anmälan hos polismyndigheten.

Enligt andra stycket i samma paragraf skall, då fråga är om bal och vissa andra tillställningar, polismyndighetens tillstånd avvaktas. Det är förbjudet att, innan tillstånd meddelats, utlämna inträdeskort, fordra, begära eller mottaga avgift.

Den som gjort anmälan om tillställning har enligt tredje stycket i paragrafen att ställa sig till efterrättelse de ordningsföreskrifter, som kunna meddelas av polismyndigheten.

Underlåter någon vad sålunda stadgats är han förfallen till bötesansvar (fjärde stycket i § 13).

Jämlikt kungörelse den 10 juni 1932 (nr 198) angående tillämpning för riket i dess helhet av vissa bestämmelser i ordningsstadgan skall vad i § 13 är stadgat i fråga om, bland annat, bal tillämpas jämväl beträffande dylik tillställning å ort, varest vad sålunda är stadgat icke redan är gällande.

I förordning den 10 juni 1932 (nr 200) angående utsträckt tillämpning av vissa bestämmelser i § 13 av ordningsstadgan m. m. har föreskrivits, att vad i § 13 av ordningsstadgan, i förordningen den 23 oktober 1908 angående bevilningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, i förordningen den 26 maj 1916 angående offentliga föreställningar i hypnotism m. m. samt i förordningen den 30 maj 1919 om rätt för kommun att upptaga särskild avgift vid vissa offentliga nöjestillställningar är stadgat angående offentlig föreställning eller annan sådan tillställning skall äga tillämpning jämväl å tillställning, till vilken tillträde är beroende av medlemskap i viss förening eller av inbjudning, därest tillställningen uppenbarligen utgör del av en uteslutande eller väsentligen för anordnande av dylika tillställningar driven rörelse eller tillställningen eljest, såsom med avseende å sin omfattning eller de villkor, varunder tillträde lämnas, är att jämställa med tillställning, till vilken allmänheten har tillträde.

I den proposition (nr 184/1932), varigenom 1932 års nämnda förordning framlades för riksdagen, erinrade föredragande departementschefen, statsrådet Larsson, att de omständigheter, som karakteriserade de slags tillställningar, varom vore fråga, i regel vore huvudsakligen två, föreliggande antingen var för sig eller båda tillsammans. Den första av dessa omständigheter utgjordes av det förhållandet, att tillställningen vore ett led i en uteslutande eller väsentligen för anordnande av dylika tillställningar driven rörelse, vilket t. ex. vore fallet med de tillställningar, som anordnades av nattklubbar och liknande sammanslutningar. Beträffande den andra omständigheten av nyssnämnda beskaffenhet anfördes:

Denna omständighet utgjordes av det förhållandet, att tillställningar beträffande den omfattning, i vilken eller beträffande de villkor — såsom i fråga om former för förvärvande av medlemskap eller inbjudning, de rättigheter medlemskapet medförde o. s. v. — under vilka tillträde till desamma faktiskt lämnades, eller annan särskild framträdande omständighet vore att jämställa med offentliga tillställningar. Detta vore t. ex. fallet med boxningsuppvisningar eller andra tävlingar, vilka plägat anordnas under nu ifråga varande form. Huruvida sist avsedda förutsättning för jämställande av en

såsom enskild betecknad tillställning med offentlig skulle anses uppfylld, berodde givetvis i sista hand på en diskretionär prövning av domstol, något som tydligen i detta fall, med alla de övergångsformer som förekomme, icke med någon formulering kunde undvikas. Att med avseende å de tillställningar, som hittills företrädesvis tilldragit sig uppmärksamhet i nu förevarande avseende, såsom t. ex. boxningsuppvisningarna, en prövning vid domstol enligt här förordade bestämmelser skulle medföra, att dessa föreställningar bleve underkastade de regler, som gällde för offentliga tillställningar, torde kunna tagas för givet. Någon anledning till att å andra sidan befara, att den föreslagna bestämmelsen komme att inkräkta på det normala föreningslivet, syntes icke föreligga, då den slutliga förutsättningen för tillämpning av densamma städse vore, att den tillställning, å vilken dess tillämpning ifrågasattes, skulle vara att med hänsyn till alla inverkande förhållanden jämställa med tillställning, till vilken allmänheten hade tillträde. Till ledning för bedömning av denna fråga tjänade iakttagandet av de omständigheter, som enligt författningsförslaget företrädesvis karakteriserade det oegentliga slag av föreningsliv, som åsyftades, nämligen att tillställningen uppenbarligen utgjorde del av en uteslutande eller väsentligen för anordnande av dylika föreställningar driven rörelse eller att tillträde till densamma lämnades i den omfattning eller under de villkor, som i författningstexten avsåges. Men dessa omständigheter vore i och för sig icke ensamt avgörande för frågan om tillämpligheten av den föreslagna bestämmelsen, därest i allt fall förstnämnda förutsättning icke tillika förelåge, d. v. s. därest icke tillställningen i realiteten vore att jämställa med tillställning, till vilken allmänheten hade tillträde.

Första lagutskottet anslöt sig (utl. nr 41) till alla delar till departementschefens synpunkter. Utskottet delade således även departementschefens uppfattning, att någon fara för att den föreslagna bestämmelsen komme att inkräkta på det normala föreningslivet icke syntes föreligga, då förutsättningen för dess tillämpning städse vore, att den ifrågavarande tillställningen med hänsyn till alla inverkande förhållanden skulle vara att jämställa med tillställning, till vilken allmänheten hade tillträde.

Riksdagen godkände av utskottet framställt förslag om bifall till propositionen.

Slutligen må här erinras om att jämlikt kungörelse den 4 oktober 1895 angående förbud mot skådespels och en del andra offentliga tillställningars anordnande å vissa helgdagar må å juldagen, långfredagen, påskdagen och pingstdagen icke offentligen uppföras skådespel, givas offentlig föreställning i lindansning, konstridning eller annat dylikt eller hållas offentlig maskerad, bal, lekstuga, s. k. varietéutställning eller andra sådana nöjen.

Propositionen.

I propositionen åberopas ett rättsfall enligt vilket styrelsemedlemmarna i en socialdemokratisk ungdomsklubb jämlikt 13 § ordningsstadgan fällts till ansvar för det de påskdagen 1936 »anställt bal utan att därtill hava inhämtat landsfiskalens tillstånd», därvid domstolen uttalat, att vad de tilltalade »i målet invänt därom, att tillträde till ifrågavarande tillställning stått öppet

allenast för medlemmar av socialdemokratiska partiet, icke föranleder, att tillställningen varit att anse annorlunda än som tillställning, till vilken allmänheten haft tillträde».

Med anledning härav utarbetades inom socialdepartementet en promemoria jämte utkast till en ny författningsbestämmelse av enahanda innehåll som den i propositionen framlagda.

Över promemorian hördes överståthållarämbetet och vissa länsstyrelser. Yttrandena refereras i propositionen.

Vid anmälan av frågan i statsrådet anförde föredragande *departementschefen*, statsrådet Möller, följande:

»Tvekan synes icke råda därom, att en tillställning, som anordnas av en facklig organisation och till vilken tillträde är öppet endast för dess medlemmar, icke kan anses vara att jämställa med tillställning, till vilken allmänheten har tillträde. Det sagda torde gälla även för det fall, att till organisationen äro anslutna ett stort antal medlemmar. Vad nu anförts synes i praxis hava ansetts äga tillämpning även då en mindre förening eller annan sådan sammanslutning av politisk karaktär anordnat samkväm för sina egna medlemmar. Att medlems maka eller make och barn jämväl ägt rätt att därvid närvara synes icke hava föranlett, att tillträde ansetts hava varit öppet för allmänheten.

I det fall, som behandlats uti det i det föregående refererade rättsfallet, har tillträde angivits tillkomma socialdemokrater, d. v. s. medlemmar av det socialdemokratiska partiet. Såväl underrätt som hovrätt har funnit gällande bestämmelser innebära, att en tillställning, till vilken tillträde varit allenast på sålunda angivet sätt begränsat, icke kan anses annorlunda än som tillställning, till vilken allmänheten har tillträde. Gjord ansökning att vinna prövning av hovrättens utslag i högsta instans har avvisats av högsta domstolen.

Då den innebörd, som av domstolarna inlagts i gällande bestämmelser, synes mig icke kunna hava varit avsedd vid bestämmelsernas tillkomst, anser jag, i motsats till vad i några yttranden anförts, vad sålunda förekommit utgöra tillräcklig anledning att vidtaga en författningsändring. Härvid bör uttryckligen fastslås, att såsom tillställning, till vilken allmänheten har tillträde, icke skall anses en tillställning, som anordnas inomhus av politiskt parti och till dylikt parti ansluten förening, därest medlemskap i partiet utgör förutsättning för tillträde. Någon inskränkning häri, på sätt i ett yttrande föreslagits, torde icke böra stadgas. Då tveksamhet synes kunna råda, huruvida en tillställning av nyss angivna slag enligt gällande bestämmelser skall anses som offentlig redan på grund av föreskrifterna i § 13 ordningsstadgan eller allenast på grund av bestämmelserna i 1932 års förordning, synes det lämpligt, att det stadgande — som jag på sätt nyss anförts nu föreslår — enligt vilket dylika tillställningar icke skola anses vara offentliga, erhåller sin plats i förordningen.

Den i det föregående lämnade framställningen utvisar, att åtskilliga skäl anförts i de över departementspromemorian avgivna yttrandena mot den före-

slagna författningsändringen. Det synes mig emellertid som om fog skulle finnas för den åsikten, att de farhågor, som kommit till uttryck i berörda yttranden, äro överdrivna. Skulle, såsom i första hand befarats, försök komma att göras att kringgå de föreslagna bestämmelserna, böra sådana givetvis beivras. Ett annat skäl mot nyssnämnda bestämmelser har varit, att den allmänna ordningen skulle kunna äventyras genom deras införande. I ett yttrande har också föreslagits, att, om de ifrågavarande tillställningarna icke skola anses såsom offentliga, skyldighet dock skall stadgas att anmäla deras hållande för polismyndighet. En sådan anmälningsplikt torde emellertid ej vara erforderlig. Skall en tillställning hållas, till vilken anslutningen kan väntas bliva stor, torde densamma kungöras på sådant sätt, att polismyndigheten alltid får kännedom därom och kan vidtaga ur ordningssynpunkt erforderliga mått och steg. I flera yttranden har jämväl betonats, att några svårigheter ur ordningssynpunkt icke behöva befaras vid ett genomförande av de föreslagna författningsbestämmelserna. Att, såsom i några yttranden ifrågasatts, i författningstexten eller eljest, närmare angi-va vad som avses med politiskt parti, anser jag icke erforderligt.

Då de tillställningar, om vilka i de nya författningsbestämmelserna är fråga, icke skola vara att anse såsom offentliga, skola till följd härav å dem icke bliva tillämpliga de för offentliga tillställningar gällande stadgandena i 1895 års kungörelse angående förbud mot skådespels och en del andra offentliga tillställningars anordnande å vissa helgdagar eller i förordningen den 30 maj 1919 (nr 256) om rätt för kommun att upptaga särskild avgift vid vissa offentliga nöjestillställningar.

Den föreslagna författningsändringen synes böra träda i kraft utan någon övergångstid.»

Motionen.

I den i anledning av propositionen väckta motionen av herr Lindahl m. fl. anföres bl. a. följande:

Inom det politiska föreningslivet hälsas säkerligen propositionen med tillfredsställelse, ty därmed erhålla dessa föreningar en större klarhet i vad som gäller anordnandet av samkväms- och kamratmöten, vilka möten ha en mycket stor uppgift att fylla inom våra dagars politiska verksamhet.

Motionärerna få emellertid fästa uppmärksamheten på att dylika möten (detta gäller alla politiska partier) under sommaren i rätt stor utsträckning anordnas utomhus, i folkparker eller på andra festplatser. Som av propositionen synes framgå gäller ifrågavarande tillägg dock endast för tillställning inomhus, en begränsning som ur många synpunkter knappast kan anses önskvärd. I den mån som tillställningar av ifrågavarande slag anordnas på platser som genom kringgårdning ge möjlighet att på tillfredsställande sätt kontrollera att endast för tillställningen avsedd publik vinner tillträde, anse vi att det nu föreslagna tillägget måtte gälla även för tillställningar utomhus.

Till utskottet inkomna framställningar.

Till utskottet ha inkommit framställningar från *Hyresgästernas riksförbund* och *Sveriges nykterhetssällskaps representantförsamling*.

I framställningen från Hyresgästernas riksförbund anföres följande:

I propositionen föreslås att såsom tillställning, till vilken allmänheten har tillträde, icke skall anses tillställning, som anordnas inomhus av *politiskt parti* eller till dylikt parti ansluten förening, därest medlemskap i partiet utgör förutsättning för tillträde. Det synes också närmast vara ett rättsfall angående en utav en politisk förening anordnad tillställning som föranlett det nya lagförslaget. Emellertid är det uppenbart, att den lagtolkning, som kommit till uttryck i detta rättsfall, måste få konsekvenser även för andra organisationer än politiska partier och till sådana anslutna föreningar, särskilt om organisationerna äro av riksomfattande art och om deras sammankomster och tillställningar äro talrikt besökta. Vi kunna därför icke undgå att hysa farhågor för att samma rättstillämpning som ägt rum i det i propositionen åberopade rättsfallet skulle kunna drabba även de möten och tillställningar som anordnas av till hyresgäströrelsen anslutna organisationer. Vår rörelse, som omfattar ett 70-tal lokala föreningar på olika orter i landet, vilka föreningar äro anslutna till Hyresgästernas riksförbund, och som räknar c:a 70,000 medlemmar, anordnar med tämligen regelbundna mellanrum omfattande konferenser och sammanträden, till vilka inbjudan utfärdas genom annonser och offentliga tillkännagivanden, men vilka endast äro tillgängliga för rörelsens medlemmar. Dessa konferenser, vilka hava till syfte att till instruktion och förströelse sammanföra medlemmar från olika orter av landet, äro ofta synnerligen talrikt besökta, och detta alltså icke blott av medlemmar av hyresgästföreningen på platsen utan även av sådana från andra orter. Att dessa sammankomster helt hava enskild karaktär har hittills inte varit föremål för tvekan för hyresgäströrelsens ledning, men genom utgången av det i propositionen refererade åtalet och icke minst genom innehållet i propositionen själv har saken kommit i ett nytt läge. Om en lagändring som den föreslagna genomföres, finnes all anledning antaga att rättstillämpningen *e contrario* skall såsom *offentliga* karakterisera åtskilliga av andra än politiska partier anordnade tillställningar, vilka dock till sin karaktär äro enskilda. Hyresgäströrelsen och de lokala hyresgästföreningarna äro icke anslutna till något politiskt parti; tvärtom framstår såsom en av rörelsens viktigaste programpunkter dess politiska neutralitet. Det måste helt naturligt te sig egendomligt för oss att vår rörelse just på grund av detta förhållande skall vara underkastad andra regler än dem som gälla för föreningar, anslutna till politiskt parti, i fråga om tillställningar som mången gång äro av likartad beskaffenhet.

Vi få därför hemställa att lagutskottet vid behandlingen av denna proposition söker tillgodose ovannämnda synpunkter, så att alltså icke blott tillställningar, anordnade av politiska partier eller till sådana anslutna föreningar omfattas av en lagändring såsom den föreslagna, utan även av andra organisationer anordnade sammankomster, därest medlemskap i organisationen utgör förutsättning för tillträde.

Sveriges nykterhetssällskaps representantförsamling anser det i hög grad önskvärt och välgrundat, att det undantag, som i propositionen gjordes för politiskt parti och dess lokalavdelning, måtte utsträckas till att erhålla en vidare tillämpning. De skäl, som talade för det i propositionen föreslagna undantaget, hade lika stor om inte större bärkraft i fråga om nykterhetsrörelsens möten och fester. Detsamma kunde helt visst med fog göras gällande även beträffande många andra organisationers tillställningar. Representantförsamlingen ifrågasatte, om icke hela det lagrum, som det föreslagna tillägget avsåge, borde underkastas en grundligare revision, som san-

nolikt skulle utvisa, att icke ett undantagsstadgande utan i stället ett mera generellt eller fullständigt upphävande vore den rätta vägen härvidlag.

Utskottets yttrande.

Utskottet vill till en början framhålla att utskottet funnit sig icke böra ingå på ett bedömande av det uti propositionen återgivna rättsfallet och därför ansett detsamma icke böra tagas till utgångspunkt för en författningsändring å området i vidare mån än andra för utskottet kända rättsfall som belysa de ifrågavarande författningarnas tillämpning.

Enligt det framlagda författningsförslaget skall såsom tillställning, till vilken allmänheten har tillträde, icke anses tillställning som anordnas inomhus av politiskt parti eller till dylikt parti ansluten förening, därest medlemskap i partiet utgör förutsättning för tillträde. Ett dylikt stadgande skulle tydligen omfatta även en del tillställningar vilkas egenskap av enskilda hittills icke från något håll ifrågasatts, t. ex. i propositionen avsedda tillställningar av politiskt parti för dess egna medlemmar. Å andra sidan lämnar föreskriften icke någon anvisning om bedömandet av åtskilliga fall som ligga å i stort sett alldeles samma plan som de i propositionen avsedda.

En tillställning, anordnad *utomhus* av en politisk sammanslutning och i övrigt under de i författningsförslaget angivna förhållandena, kan för närvarande, beroende på de närmare omständigheterna, vara att betrakta såsom enskild. Detsamma gäller beträffande tillställningar som anordnas — inom eller utomhus — av sådana föreningar, samfund eller sällskap, som äro av *opolitisk natur*, exempelvis nykterhetssällskap, bildningsförbund och kooperativa sammanslutningar. Skulle en författning av den i propositionen föreslagna begränsade lydelsen utfärdas, synes fara värt att myndigheterna motsättningsvis skulle sluta därhän att samtliga nu nämnda tillställningar, alltså även de som hittills obesträdd varit att anse såsom enskilda, vore att betrakta såsom offentliga. I varje fall torde en sådan lagstiftning genom sin alltför snäva räckvidd åstadkomma en icke önskvärd förskjutning i myndigheternas uppfattning angående dessa tillställningars karaktär. En sådan tankegång synes ligga till grund för det i motionen II:386 framförda yrkandet, att det ifrågasatta tillägget måtte utsträckas att gälla icke endast inomhustillställningar av ifrågavarande politiska beskaffenhet utan även motsvarande slag av utomhustillställningar, där förutsättning för effektiv publikkontroll föreligger. Farhågor i nyssberörda hänseenden hava också framförts i de till utskottet inkomna skrivelserna från Hyresgästernas riksförbund och Sveriges nykterhetssällskaps representantförsamling.

Om den ifrågasatta författningen sålunda i nämnda avseenden icke synes vara tillräckligt omfattande, lär den i ett annat avseende gå för långt. Sålunda torde de föreslagna nya bestämmelsernas placering såsom ett tillägg till 1932 års förordning om utsträckt tillämpning av § 13 ordningsstadgan för rikets städer m. m. och deras kategoriska avfattning bl. a. komma att medföra, att även vissa tillställningar, vilkas offentliga natur nämnda för-

ordning just avsett att fastslå och vilka icke heller åsyftats med propositionen, skulle kunna, därest de i något fall anordnades av en politisk sammanlutning, komma att betraktas som enskilda.

Med det ovan anförda har utskottet icke avsett att ställa sig avvisande mot önskemålet om ett tillrättaläggande av hithörande ordningsregler och därmed sammanhängande bestämmelser. Tvärtom finner utskottet ett sådant tillrättaläggande i hög grad av behovet påkallat. De ifrågavarande föreskrifterna äro nämligen icke endast språkligt sett föråldrade utan även vad innehållet beträffar i hög grad oklara, varjämte bestämmelserna i systematiskt avseende äro uppställda och behandlade på ett sådant sätt att det inbördes sammanhanget ter sig synnerligen svåröverskådligt. Vidare vill utskottet som en påtaglig brist framhålla, att oaktat 1932 års förordning, såsom ock vid dess tillkomst från olika håll underströks, icke är avsedd att beröra den lojalt utövade normala föreningsverksamheten, författningstexten icke utesluter en misstolkning i denna riktning.

Vissa av de erinringar och önskemål utskottet ovan framställt kunna beaktas genom omedelbara författningsändringar; andra behöva en utredning som utskottet icke ser sig i stånd att verkställa och varom framställning därför synes böra göras hos Kungl. Maj:t.

Enligt utskottets tanke böra till en början de nya bestämmelserna anknytas till § 13 ordningsstadgan i stället för till 1932 års förordning. Bestämmelsen om tillställning anordnad av politiskt parti bör utgå, likaså begränsningen till inomhustillställningar. Bestämmelsen om förening ansluten till politiskt parti bör generaliseras att avse förening ansluten till viss organisation, och den bör avse sådana fall då jämväl medlemmar i andra till organisationen anslutna föreningar äga tillträde. I stället för en förklaring, att vissa tillställningar icke äro att anse såsom offentliga, bör författningstexten innehålla, att viss angiven omständighet — tillträde för vissa utomstående — ej föranleder att tillställningen skall anses såsom offentlig, detta därför att tillställningen tydligen kan böra anses såsom offentlig av annan orsak.

I propositionen har påpekats att enligt praxis den omständigheten, att vid vissa av en förening anordnade tillställningar föreningsmedlems maka och barn ägt rätt att närvara, icke föranlett att tillträde ansetts hava varit öppet för allmänheten. Häri göres ej någon ändring genom den av utskottet ifrågasatta bestämmelsen. Icke heller utsäges däri något om det fall då en förening till en tillställning inbjuder annan förening som ej hör till samma organisation. Här föreligger emellertid icke samma risk som i ovan berörda fall för att man skulle anse sig motsättningsvis kunna sluta till att sådan tillställning skulle vara att betrakta som offentlig. Då den föreslagna nya bestämmelsen sålunda icke är uttömmande, bör den endast betraktas som ett provisorium i avbidan på den mera omfattande omarbetning av hithörande bestämmelser varom utskottet anser begäran böra framställas i skrivelse till Kungl. Maj:t.

Under hänvisning till vad sålunda anförts och då det torde ankomma å Kungl. Maj:t att utfärda den av utskottet föreslagna bestämmelsen, får utskottet hemställa,

A) att riksdagen, med förklarande att riksdagen icke ansett sig böra antaga det genom förevarande proposition framlagda författningsförslaget, måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t an hålla, att Kungl. Maj:t ville utfärda en kungörelse av i huvudsak följande innehåll:

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

Förslag

till

Förordning

om tillägg till förordningen den 10 juni 1932 (nr 200) angående utsträckt tillämpning av vissa bestämmelser i § 13 av ordningsstadgan för rikets städer den 24 mars 1868 (nr 22) m. m.

Härigenom förordnas, att till förordningen den 10 juni 1932 angående utsträckt tillämpning av vissa bestämmelser i § 13 av ordningsstadgan för rikets städer den 24 mars 1868 (nr 22) m. m. skall göras ett tillägg av följande lydelse:

Såsom tillställning, till vilken allmänheten har tillträde, skall icke anses tillställning, som anordnas inomhus av politiskt parti eller till dylikt parti ansluten förening, därest medlemskap i partiet utgör förutsättning för tillträde.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

Förslag

till

Kungörelse

om tillägg till § 13 av ordningsstadgan för rikets städer den 24 mars 1868 (nr 22).

Härigenom förordnas, att till § 13 av ordningsstadgan för rikets städer den 24 mars 1868 (nr 22)¹ skall göras ett tillägg av följande lydelse:

Anordnas tillställning av en till viss organisation ansluten förening, skall den omständigheten, att utom föreningens egna medlemmar jämväl medlemmar i andra till organisationen anslutna föreningar äga tillträde, icke föranleda, att tillställningen skall vara att anse såsom sådan till vilken allmänheten har tillträde.

Denna kungörelse träder i kraft dagen efter den, då kungörelsen enligt därå meddelad uppgift från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

¹ Senaste lydelse, se S. F. S. 1913: 381.

B) att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville låta systematiskt sammanföra och i erforderlig mån jämväl omarbета de i ordningsstadgan för rikets städer och därmed sammanhängande författningar ingående bestämmelserna rörande offentliga tillställningar, allt under beaktande av kravet att dessa bestämmelser erhålla en sådan avfattning att den lojala föreningsverksamheten icke därigenom äventyras eller försvåras;

C) att motionen II: 386 måtte anses besvarad genom utskottets hemställan under A) och B).

Stockholm den 20 maj 1938.

På första lagutskottets vägnar:

K. SCHLYTER.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit:

från första kammaren: herrar *Schlyter, Wagnsson, Ewerlöf, Eskhult, Karl A. Karlsson, Emil Andersson, Karl Johan Olsson* och *Roos*;

från andra kammaren: herrar *Bergquist, Lindqvist* och *Hedlund* i Östersund, fru *Östlund* samt herrar *Olsson* i Mellerud, *Johansson* i Krogstorp, *Werner* i Höjen och *Gezelius*.

Reservation

av herrar *Ewerlöf, Emil Andersson, Johansson* i Krogstorp och *Gezelius*, vilka ansett att utskottet bort inskränka sig till att hemställa om avslag å propositionen och som en följd därav jämväl å motionen.
